

ren verstikken wil. Niet minder moet de kerk in al haar arbeid bezig zijn om het licht des woords op te heffen, zoodat het schijnt over wereld en leven en Gods volk de wegen en paden des Heeren ontdekt en gaat betreden. Het is zeker niet de geringste roeping der kerk haar kinderen rusteloos op te stuwen tot gehoorzaamheid-des-geloofs aan den wil des Heeren! Kortom: in en door de kerk, door het woord en de sacramenten die zij bedient, zendt God krachten van bekeering en heiligmaking in de zijnen. Als de kerk trouw is vervult zij haar alomvattende roeping óók in de volmaking der heiligen met het oog op de vervulling van alle ambt en dienst in kerk en wereld²⁰⁾.

C. V.

²⁰⁾ Ef. 1:11. Paulus zegt hier, dat het de roeping der herders — en — leeraars is, want Christus heeft ze daartoe aan Zijn gemeente gegeven, bezig te zijn aan de volmaking der heiligen, een volmaking, die hen er toe zal brengen het „werk van bediening“, het werk ten nutte van een ander, naar Gods wil te volbrengen. Met dat „werk van bediening“ wordt „niet op een speciaal ambt gezien, maar gesproken van aller geloovigen ambt of dienst. Elk uitverkorene en geloovige heeft zijne dienstdaak, de een deze, een ander die“. Greijdanus Korte Verklaring, p. 90/91.

KERKELIJK LEVEN

Theologische Hoogeschool-dag 1950

Even een laatste mededeeling voor den Theologische Hoogeschool-dag 1950. Helaas bleek Ds E. Th. van de Bovenkerk verhinderd voor te gaan in den Dienst des Woords (Bidsbond) op Dinsdag 26 September.

De Raad van de Gereformeerde Kerk van Kampen heeft nu uitgenodigd Ds J. van Dijk, Geref. predikant te Schildwolde. Ds van Dijk heeft deze uitnodiging aangevaard. De Dienst des Woords zal, zoo de HEERE wil, aanvangen des avonds half acht in de Nieuwe Kerk.

Allereerst verzoeken wij dringend aan alle schooldag-bezoekers(sters) die samenkomsten te willen bezoeken, waarvoor men kaarten heeft ontvangen.

Het is gebiedend noodzakelijk, dat U allen aan dit verzoek gehoor geeft, anders wordt het een wanorde.

Dat moet tot iedereen prijs voorkomen worden.

De broeders en zusters, die van het Noorden en Oosten des lands komen per autobus, worden verzocht met de bus via de IJsselbrug, langs de IJsseldijk, Koornmarktpoort, Bovenkerk, Schoolstraat, rechtsaf Burgwal te rijden en op den Burgwal uit te stappen.

De broeders en zusters, die van het Zuiden en Westen des lands komen per autobus, rijden langs de Apeldoornsestraat, 1e Ebbingestraat, 2e Ebbingestraat. De eerste autobus, die dus uit die richting komt stopt bij de Nieuwe Kerk. De andere bussen, die dan volgen, sluiten zich daarbij aan.

De luxe wagens worden geparkeerd op de Nieuwe Markt in het centrum van de stad.

De verkeerspolitie zal nadere aanwijzingen geven.

Er zijn in alle kerkgebouwen z.g. doovenbanken. Wilt U dus allen aan „doove“ broeders en zusters gelegenheid geven van die plaatsen gebruik te maken en niet als „goed hoorende“ een „dooven-plaats“ bezetten, alleen om een goed plaatsje te hebben?

In de Nieuwe Kerk zullen enkele plaatsen worden gereserveerd voor invalide broeders en zusters. Het zijn maar enkele plaatsen, dus alleen voor hen, die inderdaad „invalide“ zijn.

Wilt U daar goed rekening mee houden, en niet als vorig jaar door misverstand is geschied, als goed gezond mensch op die plaatsen gaan zitten? Wij zullen allen gaarne met onze invalide broeders en zusters rekening houden.

Door den grooten toeloop van Schooldagbezoekers(sters) kunnen wij U niet allemaal een zitplaats garanderen (tenzij in de Bovenkerk, waar extra stoelen worden geplaatst).

Er zullen dus — tenzij men de Bovenkerk alsnog kiest — in enkele gebouwen een aantal broeders en zusters moeten staan. Wordt daar nu niet boos om: de commissie ter voorbereiding heeft uren zitten piekeren over de vraag: hoe zorgen wij het best voor al die bezoekers? Wij doen ons best om iedereen ter wille te zijn; dus als U eens een poosje moet staan, hebt dit ter wille van de goede zaak er voor over.

De samenkomsten in de Nieuwe Kerk beginnen PRECIES 10 uur en 1.30 uur, in alle andere gebouwen PRECIES 10 uur en 2 uur.

Hier volgt het volledig agendum voor Woensdag 27 September:

Nieuwe Kerk: Leiding Ds G. Visé, Kampen. Sprekers: 8 uur: Prof. Dr H. J. Jager, „Met blijdschap — en met vreeze en beving“. Ds D. van Dijk, „Niet praten, maar preeken“. 10 uur: Prof. Dr H. Jager, Ds D. van Dijk, 1.30 uur: Prof. Dr K. Schilder, ? Ds H. Vogel, „Wij gelooven en belijden“. 3.30 uur: Prof. Dr K. Schilder, Ds H. Vogel.

Broederkerk: Leiding Ds H. Knoop, Rotterdam. Sprekers: 10 uur: Prof. C. Veenhof ? Ds H. Bouma, „De Vreeze des Heeren“. 2 uur: Prof. P. Diddens „Kerkbank en Katheder“. Ds F. de Vries, „Vóór een eeuw“.

Bovenkerk: Leiding Ds C. Vonk, Schiedam. Sprekers: 10 uur: Prof. B. Holwerda, „De steenen spreken“. Ds P. K. Keizer, „En tot zichzelf gekomen zijnde.....“. 2 uur: Ds D. Zemel, „Adelaar of Kandelaaar“. Ds D. van Dijk.

Burgwal 20: Leiding Ds J. van Bruggen te Assen. Sprekers: 10 uur: Prof. P. Diddens, Ds F. de Vries, 2 uur: Prof. B. Holwerda, Ds P. K. Keizer.

Stads Geheerzaal: Leiding: Ds A. v. d. Ziel, Groningen. Sprekers: 10 uur: Ds H. Vogel, Ds D. Zemel, 2 uur: Prof. C. Veenhof, Ds H. Bouma.

Bij aankomst in Kampen zult U een Agenda voor dezen Schooldag ontvangen. Op de achterzijde vindt U dan de adressen van Hotels en Café's waar U een kop koffie

kunt gebruiken. Voorts is er bij vele broeders en zusters gelegenheid om een kopje koffie te gebruiken.

De HEERE geve ons allen een rijk gezegenden Theologische-Hoogeschool-dag 1950.

Wij wenschen U een goede reis en behouden aankomst in Kampen.

J. B.

Studenten

Alle heeren studenten worden Dinsdag 26 September, des avonds 6 uur, in het gebouw van de Theologische Hoogeschool verwacht.

Theologische Hoogeschool

Het College van Hoogleraren maakt bekend:

1e. Dat zij, die voor het eerst als student aan de Theologische Hoogeschool wenschen te worden ingeschreven op Vrijdag 29 September a.s., des morgens om 10 uur, in het gebouw van de Theologische Hoogeschool, Broederweg 15, worden verwacht. Overgelegd moeten worden:

a. bul staatsexamen of eindexamen gymnasium of lyceum;

b. getuigschrift van den kerkeraad.

2e. Dat des middags van dienzelfden dag, om 2.30 uur, gelegenheid zal gegeven worden ter inschrijving van nieuwe studenten en recensie van hen, die reeds eerder als student aan de Theologische Hoogeschool waren ingeschreven.

Voor inschrijving en recensie wordt vereischt het overleggen van de kwitantie collegegeld, eerste helft cursus 1950/1951.

3e. Dat des avonds om 8 uur de lessen zullen worden geopend door den pro-rector Prof. B. Holwerda.

4e. Heeren studenten worden eraan herinnerd, dat een recensie ná 29 September slechts mogelijk is na betaling van een bedrag van f 10.—.

Namens het college voornoemd,

B. HOLWERDA, h.t. secretaris.

Aan de lezers

Wegens plaatsgebrek kon het eerste, inmiddels door Prof. Schilder toegezonden, artikel van de door hem verleden week aangekondigde reeks inzake de leer-uitspraken der Prot. Ref. Churches in Amerika, helaas niet geplaatst worden.

Ons volgend nummer zal een verslag geven van den Schooldag, die D.V. a.s. Woensdag gehouden wordt. Daardoor is het misschien mogelijk, dat het blad op sommige adressen iets later bezorgd wordt. Daar staat echter tegenover, dat U nu geen anderhalve week behoeft te wachten op het Schooldag-verslag, zooals de vorige jaren het geval was.

In verband met dit Schooldagnummer geven wij U nu reeds den inhoud en 't trefwoordenregister van den afgelopen jaargang. Zij, die „De Reformatie“ bewaren, gelieven dit volgende week achter het Schooldagnummer te leggen.

UITGEVERS.

* Het vrede-rooken.

Pukwana en Jagoe

„The Song of Hiawatha is door geheel de Engelsch sprekende wereld, en nog wijder, bekend als het Meesterwerk van Henry Wadsworth Longfellow, den grootsten der Noord-Amerikaansche Dichters“, aldus schrijft Guido Gezelle, in zijn inleiding op de door hem gegeven vlaamsche bewerking, onder den titel: „Hiawatha's Lied“. Hiawatha was het ideaalbeeld der Indianen. Indianen zijn Roodhuiden. Anders dan wij in veel opzichten. Vaak door ons bevochten. Maar, zoo waarschuwt Gezelle, in zijn Binnenleidinge, maar: „De Roodhuiden zijn menschen, gelijk wij. Edele gevoelens wonen in hunne herten, sparken der waarheid verlichten hunnen geest“. En hij voegt er aan toe: „Eer ze gansch te niete gedreven worden (namelijk als Indianen van eigen afgepaald gebied) luistert naar hun doen en naar hun zeggen“. Waarna het eerste lied tot opschrift neemt: „Het Vrede-rooken“. Indianen rooken de vredespijp. Vrede is pias. Dat lijkt op Paais. De Paaispijp is de Vredespijp, zullen we maar zeggen.

Ds G. Toornvliet zegt ook: rookt de Paaispijp.

Dies bespreekt hij het boek van ds H. J. Schilder: „Op de grens van Kerk en Secte“. Met al die letterlijke afdrucken van de synodale stukken uit den jare 1944, toen men de paaispijp beschermde door de scheurmakers, die de paaispijp aan scherven wilden slaan, henen uit te drijven. Zóó zegt hij het tenminste.

Ds Toornvliet roept in eenen klarenstoot, ter opening zijns paais-pijps-paai-artikels:

De ontstellende geest van dit boek.

Hoort, hoe Gezelle zingt van den Goeden Genius:

..... ontrent de rotsen
stond hij rechte en riep de volkeren,
al de oorijen¹⁾ der menschen te hemwaard.
.....
rookte het calumet²⁾ des vreden,
als een teeken tallen volkeren.

¹⁾ „Oorijen“: geslachten.

²⁾ Calumet: pijptaf, rookriet, vredespijp.

Ds Toornvliet schrijft na dezen klaren klarenstoot:

De tweede druk van het boek van Ds H. J. Schilder is verschenen. Het is voor ons een grote teleurstelling. Immers, dit boek wil een „witboek“ zijn, dat de objectieve stukken en feiten van het geval „cand. Schilder“ geeft; verder is het wel genoemd het monument der vrijmaking.

Destijds hebben wij onze teleurstelling over dit boek uitgesproken omdat het vol staat met allerlei persoonlijke uitvalen en woorden van maad jegens onze kerken en verschillende personen. Een aparte bijlage werd gewijd aan ons blad onder de veelzeggende titel „de misleidende kerk (Ds Toornvliet).“

Dat al deze dingen ongewijzigd herdrukt zijn achten wij des te ernstiger. Het is zielkundig te begrijpen dat in de vaart van de strijd dergelijke dingen neergepend worden. Maar nu de kruidstamp wat opgetrokken is en Ds Schilder geruime tijd ontving om de eerste druk te confronteren met de eisen van het Evangelie van Jezus Christus, en hij alles in koelen bloede laat herdrukken, nu is zijn verantwoordelijkheid des te groter.

En Gezelle zingt:

In het dal van Tawasendha³⁾,
in het dellingvol Wyoming,
inder 't schauwijk Tuscaloosa,
langs de hooge Rotagebergen,
verre in 't waterdiepe Noorden,
zag een ieder volk het teeken
van dien hoogen rookboom opstaan,
de Pukwana van de Paaispijp.

Pukwana is Rook, zegt Gezelle.

Van den Vrede?

Ja, maar ook van den Oorlog, zegt Gezelle. Oppassen dus. Gezelle weet van „vredes-offensieven“, met een rook-pijp.

Ds Toornvliet herneemt zijn pen:

Het spijt ons niet in de eerste plaats voor ons zelf. Wij hebben dit grote verweer: wie zijt gij, o mens, dat gij zó oordeelt over kerken en broeders. Die ons oordeelt is God in het aangezicht van Jezus Christus. Maar voor de vrijgemaakte kerken zelf is dit „witboek“ een grauwig ding, dat spreekt van verval.

Welaan, Gezelle zingt:

En de Leeraars van de volkeren
zeiden: Ziet ge 't, 't is Pukwana!
Bij 't aanschouwen van dit teeken
dat daar zwijkt of waar 't een bandroe⁴⁾,
dat daar zwaait alzo 'k mijn hand zwaai,
roep en dagvaart al de volkeren
Gitschi Manito⁵⁾, zoo machtig,
't kamp- en 't krijgsvolk, al te hemwaard!
Beken, land en weide dwerschend
kwam al 't weerbaar volk te zamen
.....
't weer- en 't wijgvolk⁶⁾, al te zamen
op het teeken van de Paaispijp.

Ds Toornvliet drijft zijn stift:

Dit boek is ook gevaarlijk. Neen, niet dat het onze kerken nog afbreuk zou kunnen doen. Onze kerken hebben het geval „cand. Schilder“ opnieuw behandeld en zijn bereid opnieuw met hem samen te spreken.

Dat hij niet wil kunnen wij niet helpen. Maar het is dáárom gevaarlijk, dat men een dergelijke laster infecteert. Jonge mensen menen — als ze dit lezen — dat het tot de stijl van de kerk van Jezus Christus behoort. Zo grijpt de zonde om zich heen als de kringel in het water, opgeroepen door de plonsende steen. Het beste is het boek ver weg te stoppen, buiten het bereik der opgroeiende kinderen.

Niettemin, Gezelle zingt:

En zij stonden daar te wapen
op den driesch, met al de verwen
bont gepint die 't najaar navoert
op 't ontluiken van den dagnaart,
grimmig op malkaar te gloeren;
hunne wezens keken kamplust,
hunne herten voedden wraakgier,
oude en onverzopen veeten,
ouden, afgedeelde bloedhaat.

Dit was dan, nadat zij Pukwana van de Paaispijp hadden gezien. Want Pukwana is rook, Vredes- dan wel oorlogssmook.

Ds Toornvliet laat zich neder:

Dat wij dit niet in een soort overgevoeligheid schrijven, maar dat ook anderen, die geheel onbevooroordeeld tegenover de Vrijgemaakte broeders staan, dit opmerken, blijkt duidelijk uit een recensie van Prof. van der Schuit (Chr. Geref.) in „De Wekker“. Deze heeft gewezen op de overmoed van de schrijver en zegt: „Toch acht ik dit boek van grote betekenis. Niet alleen om de strijd, die hier wordt beschreven, maar ook om de geest te proeven, die hier wordt gevonden“. Als de vrijgemaakte broeders en zusters ons dan niet willen geloven, laten ze dan luisteren naar dit woord van Prof. v. d. Schuit.

³⁾ Albany County: Nieuw-York.

⁴⁾ Wilgenroede, dienende om stroodak te binden.

⁵⁾ de goede genius.

⁶⁾ Wijg = strijd, veldslag.

Dies Gezel

Gitschi
hij de
keek
want
en aa
maar
En hi
om hi
onder
om hi
...
„Kind
luiste
...
hoe e
waar
Ik be
wers
wers

wers

wilt
al 't
mint
mint

Ds Toorn
inkt:

Ds S
krijgen
Dat wij
man als
duiden.
koe" vi
zegt en

Aanmerk

Was
al d
was
breed
en t
plukt
pint
rook
en v

Ds Toorn

Als i
dogmat
ons ge
vatting
opvatti
omdat
weg n
opgeru

Gezelle

Vlu
mal
reis

en
plot
Hel
zon
uit

Dul
roo
daa

Schikt i
predika
klaar o
fundeer

Hoe
de Sch
te dr
ven w
ons on
als wi
lerde
schree
over
2:13)
Wij
Hie
sta op
u ver
zie be
Schic
rechts
Hie

Maar C

7) W

8) B-

9) S